

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 81/23

2023 m. gegužės 17 d., Liuksemburgas

Bendrojo Teismo sprendimas byloje T-312/20 | *EVH / Komisija*

Vokietijos elektros energijos gamintojos EVH ieškinys dėl Komisijos patvirtinto RWE vykdomo E.ON gamybos priemonių pirkimo yra atmestas

Bendrais Teismas, be kita ko, pažymi, kad nepriklausomų įmonių apsikeitimas turtu nėra „viena koncentracija“

2018 m. kovo mėn. pagal Vokietijos teisę įsteigtos bendrovės RWE AG ir E.ON SE pranešė norinčios vykdyti sudėtingus turto mainus ir atlikti tris koncentracijos operacijas (toliau – bendra operacija).

Per pirmąją operaciją RWE, kuri veikia visoje energijos tiekimo grandinėje įvairiose Europos šalyse, ketino įgyti tam tikrą E.ON, kuri yra įvairiose Europos šalyse veikianti elektros energijos tiekėja, gamybos priemonių išimtinę arba bendrą kontrolę. Per antrąją operaciją E.ON įgijo skirstymo ir mažmeninės prekybos energija, taip pat tam tikrą RWE patrunuojamosios bendrovės *innogy SE* gamybos priemonių išimtinę kontrolę. Per trečiąją operaciją RWE numatė įsigyti 16,67 % E.ON akcijų.

Pirmosios ir antrosios koncentracijos operacijų kontrolę atliko Europos Komisija, o trečiosios koncentracijos operacijos patikrinimą vykdė *Bundeskartellamt* (Federalinė kartelių tarnyba).

2018 m. balandžio mėn. Vokietijos savivaldybės įmonė *EVH GmbH*, kuri Vokietijos teritorijoje gamina elektros energiją tiek iš tradicinių, tiek iš atsinaujinančiųjų išteklių, pranešė Komisijai, kad pageidauja dalyvauti procedūroje, susijusioje su pirmąja ir antrąja koncentracijos operacijomis, ir dėl to gauti su jomis susijusius dokumentus.

Apie pirmąją koncentracijos operaciją Komisijai buvo pranešta 2019 m. sausio 22 d. 2019 m. vasario 26 d. sprendime¹ (toliau – ginčijamas sprendimas) Komisija nusprendė neprieštarauti operacijai, apie kurią pranešta, ir pripažinti ją suderinama su vidaus rinka pagal Reglamento Nr. 139/2004² 6 straipsnio 1 dalies b punktą.

EVH³ kreipėsi į Bendrąjį Teismą su ieškiniu dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo. Atmesdamas šį ieškinį Bendrasis Teismas iš pradžių patikslino sąvoką „viena koncentracija“, kiek tai susiję su apsikeitimu turtu. Paskui jis pirmą kartą priėmė sprendimą dėl Komisijos pareigos skelbti pagal Reglamento Nr. 139/2004 6 straipsnio 1 dalies b punktą

¹ 2019 m. vasario 26 d. Sprendimas C(2019) 1711 *final*, kuriuo koncentracija pripažįstama suderinama su vidaus rinka ir su EEE susitarimu (byla M.8871 – *RWE/E.ON Assets*).

² 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL L 24, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 3 t., p. 40). To reglamento 6 straipsnio 1 dalies b punkte nustatyta, kad jeigu Komisija nustato, kad koncentracija, apie kurią pranešta, nekelia didelių abejonų dėl suderinamumo su vidaus rinka, ji nusprendžia jai neprieštarauti ir pripažįsta ją suderinama su vidaus rinka.

³ **Reikia pažymėti, kad dešimt kitų įmonių taip pat pateikė ieškinius dėl to sprendimo panaikinimo. Visi tie ieškiniai buvo atmesti kaip nepriimtini arba dėl esmės.** Žr. šias susijusias bylas: 2023 m. gegužės 17 d. sprendimai *Stadtwerke Leipzig / Komisija*, [T-313/20](#), *GWS Stadtwerke Hameln / Komisija*, [T-314/20](#), *TEAG / Komisija*, [T-315/20](#), *Naturstrom / Komisija*, [T-316/20](#), *EnergieVerbund Dresden / Komisija*, [T-317/20](#), *eins energie in sachsen / Komisija*, [T-318/20](#), *GGEW / Komisija*, [T-319/20](#), *Mainova / Komisija*, [T-320/20](#), *enercity / Komisija*, [T-321/20](#) ir *Stadtwerke Frankfurt am Main Holding / Komisija*, [T-322/20](#).

priimtus sprendimus. Galiausiai jis paaiškino, kokios trukmės laikotarpį Komisija turi išanalizuoti, kad galėtų įvertinti nagrinėjamos koncentracijos suderinamumą su vidaus rinka, ir išnagrinėjo sąvoką „bendri akcininkai“.

Bendrojo Teismo vertinimas

Pirma, Bendrasis Teismas atmetė RWE pateiktą nepriimtinumą grindžiamą prieštaravimą, grindžiamą tuo, kad EVH neturi teisės pareikšti ieškinio.

Šiuo klausimu Bendrasis Teismas priminė, kad pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą fizinis ar juridinis asmuo gali pateikti ieškinį dėl sprendimo, kuris skirtas kitam asmeniui, tik tuo atveju, jeigu tas sprendimas yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susijęs.

Dėl tiesioginio poveikio Bendrasis Teismas patvirtino, kad dėl to, jog ginčijamu sprendimu leista nedelsiant vykdyti pirmąją koncentracijos operaciją, jis galėjo nedelsiant pakeisti padėtį atitinkamose rinkose. Tuo remiantis darytina išvada, kad šioje rinkoje veikianti EVH dėl tos priežasties yra tiesiogiai susijusi su ginčijamu sprendimu.

Dėl konkrečios EVH sąsajos Bendrasis Teismas priminė, kad tuo atveju, kai kalbama apie sprendimą, kuriuo konstatuojamas koncentracijos operacijos suderinamumas su vidaus rinka, trečiosios įmonės konkreti sąsaja su ta operacija nustatoma atsižvelgiant, viena vertus, į poveikį jos padėčiai rinkoje ir, kita vertus, į jos dalyvavimą administracinėje procedūroje. Tačiau, nagrinėjamu atveju atsižvelgiant į EVH įsitraukimo į administracinę procedūrą svarbą, į jos, kaip koncentracijos šalių konkurentės, statusą ir į galimą poveikį tam tikrų EVH konkrečiai nurodytų investicijų vertei po koncentracijos, ji turi būti pripažinta konkrečiai susijusi su ginčijamu sprendimu.

Antra, dėl esmės Bendrasis Teismas iš pradžių atmetė pagrindą, kuriame Komisijai prieštaraujama, viena vertus, kad ji neatliko trečiosios koncentracijos operacijos kontrolės ir, kita vertus, kad visų trijų koncentracijos operacijų nepripažino vienos koncentracijos sudedamosiomis dalimis.

Dėl trečiosios koncentracijos operacijos Bendrasis Teismas konstatavo, kad EVH nepagrįstai teigia, jog tai yra koncentracija, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 139/2004 3 straipsnį⁴.

Šiuo klausimu jis pažymėjo, pirma, kad formaliai ieškinyje pateiktas tik dėl Komisijos sprendimo, kuriame pirmoji koncentracijos operacija pripažįstama suderinama su vidaus rinka. Tačiau tame sprendime akivaizdžiai nepriimtas sprendimas dėl trečiosios operacijos kvalifikavimo atsižvelgiant į „koncentracijos“ sąvoką, taigi ir dėl Komisijos kompetencijos vertinti jos suderinamumą su vidaus rinka. Todėl EVH negali prašyti Bendrojo Teismo spręsti kompetencijos klausimą, Komisijos nenagrinėtą sprendime, dėl kurio pareikštas ieškinyje. Beje, jei EVH laikėsi nuomonės, kad trečioji koncentracijos operacija galėjo būti Sąjungos masto, ji privalėjo teikti skundą Komisijai ir prašyti ją išnagrinėti, o Komisija tokiu atveju būtų privalėjusi priimti sprendimą dėl paties jos, kaip kontrolės institucijos, kompetencijos principo.

Antra, bet kuriuo atveju mažumos akcijų įsigijimas gali lemti kontrolės įgijimą tik tuo atveju, jei konkrečios teisės susijusios su mažumos akcijų paketu, suteikiančiu išimtinę kontrolę *de jure*, arba jeigu dėl ypatingų aplinkybių smulkusis akcininkas įgyja išimtinę kontrolę *de facto*⁵. Tačiau nagrinėjamu atveju EVH neteigė, kad konkrečios teisės buvo susijusios su RWE įsigytu mažumos akcijų paketu, ir neįrodė, kad RWE įgijo išimtinę E.ON kontrolę *de facto*.

Dėl klausimo, ar visos trys koncentracijos operacijos gali būti laikomos vienos koncentracijos sudedamosiomis dalimis, Bendrais Teismas priminė, kad šiuo tikslu turi būti tenkinamos dvi sąlygos⁶. Viena vertus, būtina, kad operacijos būtų tarpusavyje susijusios, t. y. nebūtų vykdomos vienos be kitų. Kita vertus, tomis operacijomis turi būti siekiama perduoti vienai ar daugiau įmonių vienos ar kelių kitų įmonių veiklos tiesioginę ar netiesioginę ekonominę

⁴ Šioje nuostatoje „Koncentracijos sąvokos apibrėžimas“ numatyti kriterijai, kuriuos turi tenkinti operacija, kad ją būtų galima laikyti koncentracija, kaip tai suprantama pagal Sąjungos teisę.

⁵ Šiuo klausimu žr. Komisijos suvestinio pranešimo dėl jurisdikcijos pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL C 95, 2008, p. 1) 57 ir 59 punktus.

⁶ Šiuo klausimu žr. Reglamento Nr. 139/2004 20 konstatuojamąją dalį ir 3 straipsnio 1 dalies b punktą.

kontrolę. Atsižvelgiant į šias sąlygas, **sąvoka „viena koncentracija“ neturi būti taikoma, kai savarankiškos įmonės įsigyja skirtingų tikslinių subjektų kontrolę, kaip yra pasikeitimo turtu atveju.**

Šioje byloje remiantis Bendrojo Teismo atliktu tyrimu galima teigti, kad bendra operacija tenkina sąlygą dėl tarpusavio priklausomybės, tačiau netenkina sąlygos dėl rezultato. Iš tiesų, tarp visų trijų koncentracijos operacijų nėra jokio funkcinio ryšio, nes šiuo atveju bendra operacija nėra operacija, pagal kurią atliekami keli tarpiniai sandoriai, kad ta pati įmonė ar įmonės įgytų vienos ar daugiau įmonių kontrolę. Tokiomis aplinkybėmis, kadangi viena sąlyga netenkinama, Komisija pagrįstai galėjo vertinti, kad visos trys koncentracijos operacijos nėra vienos koncentracijos sudėtinės dalys.

Taigi Komisija nesiėlgė prieštarai atskirai nagrinėdama pirmąją ir antrąją koncentracijos operacijas, ginčijamame sprendime atsižvelgdama į vienos kitai daromą poveikį.

Šiuo klausimu Bendrasis Teismas iš pradžių nurodė, kad net jei jis turėtų patvirtinti, kad egzistuoja pirmumo taisyklė, kaip ją nustatė Komisija, t. y. kad koncentracija turi būti nagrinėjama atsižvelgiant į visas operacijas, apie kurias buvo pranešta anksčiau, ji neturėtų būti taikoma šioje byloje. Iš tiesų, apie pirmąją koncentracijos operaciją formaliai buvo pranešta anksčiau nei apie antrąją koncentracijos operaciją. Bendrasis Teismas pridūrė, kad, atsižvelgiant į nagrinėjamų koncentracijų tarpusavio priklausomybę *de jure* ir *de facto*, mechaninis tos taisyklės taikymas gali daryti nemotyvuotą poveikį Komisijos analizės apimčiai. Taigi, jei tos koncentracijos operacijos yra susijusios taip, kad Komisija gali numatyti tikėtiną kiekvienos koncentracijos poveikį rinkai, Komisija turi į tai atsižvelgti bendrai vertindama visus svarbius kiekvienos operacijos įrodymus. Iš tikrųjų kitų operacijų atžvilgiu jos yra veiksnys, į kurį Komisija turi atsižvelgti atlikdama bendrą operacijos poveikio vidaus rinkai analizę.

Paskui bendrasis Teismas atmetė pagrindą, siejamą su teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimu, nes ginčijamas sprendimas buvo paskelbtas praėjus dideliui laiko tarpui, ir priminė, kad pavėluotas Sąjungos teisės akto paskelbimas neturi įtakos to akto galiojimui.

Atlikdamas analizę Bendrasis Teismas pažymėjo, kad nors Reglamente Nr. 139/2004 nereikalaujama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* skelbti pagal to reglamento 6 straipsnio 1 dalies b punktą Komisijos priimtų sprendimų, vis dėlto Komisija praktiškai įsipareigojo skelbti tokius sprendimus laikydamosi pareigos užtikrinti informacijos, kuriai taikoma profesinė paslaptis, konfidencialumą arba kitų viešosios tvarkos išimčių⁷. Bendrasis Teismas nusprendė, kad toks požiūris suderinama su Komisijos pareiga tinkamomis paskelbimo priemonėmis užtikrinti trečiųjų asmenų, kurie tiesiogiai ir konkrečiai susiję su tokiais sprendimais, teisę į veiksmingą teisminę gynybą.

Galiausiai Bendrasis Teismas atmetė pagrindą, siejamą su akivaizdžiomis Komisijos padarytomis klaidomis vertinant aptariamą koncentracijos suderinamumą su vidaus rinka, kiek tai susiję, viena vertus, su neva per trumpo analizuojamo laikotarpio pasirinkimu ir, kita vertus, su įtakos, kurią RWE galėtų daryti E.ON, ypač kiek tai susiję su jų bendrais akcininkais, tyrimu, kuris pateiktas kaip nepakankamas.

Dėl analizuojamo laikotarpio Bendrasis Teismas priminė, kad vykdydama koncentracijų kontrolę Komisija turi įvertinti, ar koncentracija gali reikšmingai riboti veiksmingą konkurenciją vidaus rinkoje arba didžiojoje jos dalyje. Atliekant perspektyviąją analizę ir nagrinėjant, kaip dėl koncentracijos operacijos galėtų pasikeisti konkrečioje rinkoje konkurencijos būklė lemiantys veiksniai, reikia įsivaizduoti įvairias priežastis ir pasekmės grandines, kad būtų galima atrinkti labiausiai tikėtinas. Tuo remiantis galima teigti, kad Komisija turi pakankamai tiksliai įvertinti koncentracijos poveikį per laikotarpį, kuris negali būti ilgesnis nei tikėtinas tam tikrų įvykių atsiradimo laikotarpis. Šiuo atveju iš Komisijos negalima reikalauti, kad ji atliktų perspektyviąją analizę remdamasi, duomenimis, kurių poveikio ilguoju laikotarpiu negali numatyti su protinga paklaida.

Kalbėdamas apie RWE ir trečiosios bendrovės daromą grupinę įtaką E.ON, Bendrasis Teismas nepaneigė, kad bendri

⁷ Žr. 2015 m. gegužės 26 d. dokumento „Guidance on the preparation of public version of Commission Decisions adopted under the Merger Regulation“ (Pagal Susijungimų reglamentą Komisijos priimtų sprendimų viešų versijų rengimo gairės) 2 ir 5 punktus.

akcininkai, t. y. aplinkybė, kad tie patys instituciniai investuotojai turi konkuruojančių įmonių akcijų, ir tos aplinkybės nekoordinuotas konkurencinis poveikis gali sumažinti konkurencinį spaudimą kitiems konkurentams. Tačiau vien šio sumažėjimo poveikio iš principo nepakanka, kad būtų įrodytos reikšmingos kliūtys veiksmingai konkurencijai pagal nekoordinuojamą poveikiu grindžiamą žalos teoriją. Taigi šiuo atveju Bendrais Teismas pažymėjo, kad EVH nepavyko nustatyti požymių, kuriais remiantis būtų galima įrodyti, kad aptariamos trečiosios bendrovės valdomos RWE ir E.ON kapitalo dalys yra įrodymas, kad jau egzistuoja kolektyvinio dominavimo tendencija. Tuo remiantis daroma išvada, kad EVH negali prieštarauti Komisijai, kad ši padarė akivaizdžią vertinimo klaidą nepaminėdama tokio įrodymo.

Atsižvelgdamas į šiuos argumentus, **Bendrasis Teismas atmetė visą ieškinį.**

PRIMINIMAS: Ieškiniu dėl panaikinimo prašoma panaikinti Sąjungos teisei prieštaraujančius Sąjungos institucijų teisės aktus. Tam tikromis sąlygomis valstybės narės, Sąjungos institucijos ir asmenys gali Teisingumo Teisme arba Bendrajame Teisme pareikšti ieškinį dėl panaikinimo. Jeigu ieškinys pagrįstas, teisės aktas panaikinamas. Atitinkama institucija turi užpildyti teisės spragą, kuri gali atsirasti panaikinus teisės aktą.

PRIMINIMAS: Teisingumo Teismui galima paduoti apeliacinį skundą dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties tik teisės klausimais. Paprastai sprendimo vykdymas dėl apeliacinio skundo nesustabdomas. Jei apeliacinis skundas priimtinas ir pagrįstas, Teisingumo Teismas Bendrojo Teismo sprendimą panaikina. Teisingumo Teismas gali pats priimti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima padaryti. Priešingu atveju jis grąžina bylą Bendrajam Teismui, kuriam Teisingumo Teismo apeliacine tvarka priimtas sprendimas yra privalomas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Bendrojo Teismo.

Visas [sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎(+352) 4303 6005.

Likite su mumis!

